Vestfold
FYLKESKOMMUNE

Arkivsak
26/17030-1
Saksbehandler
Håkon Bodahl-Johansen

Saksgang	**Møtedato**
Fylkesutvalget	01.12.2026
Fylkestinget	16.12.2026

Oppfølging av organisasjonsutvalgets arbeid - styringsmodell og fylkestingets størrelse for kommende valgperiode

Innstilling fra fylkesordfører

1. Vestfold fylkeskommune viderefører formannskapsmodellen med hovedutvalgsstruktur i kommende valgperiode.
2. Fylkestinget skal ha 41 medlemmer i valgperioden 2027-2031.

Sammendrag

Organisasjonsutvalget har gitt anbefalinger om politisk styringsmodell og antall medlemmer i fylkestinget for kommende valgperiode. Etter kommuneloven må fylkestinget ta stilling til disse spørsmålene innen utgangen av 2026. Dette fremmes derfor i egen sak.

Bakgrunn og saksgang

Organisasjonsutvalget er opprettet av fylkestinget 21.04.2026 i sak 30/26. Utvalget har i sak 10/26 og 13/26 vedtatt anbefalinger når det gjelder valg av politisk styringsmodell og antall medlemmer i fylkestinget for neste valgperiode. Denne saken fremmes for fylkesutvalget og fylkestinget i desember 2026. Saken fremmes for fylkesutvalget som gir innstilling til fylkestinget. Fylkestinget gjør endelig vedtak. Det innstilles fra fylkesordfører, jfr. reglement for politisk saksbehandling § 5.

Saksopplysninger

Organisasjonsutvalget fikk i oppdrag fra fylkestinget å gjennomgå den politiske organiseringen og vurdere behov for justeringer i kommende valgperiode. Som ledd i arbeidet har utvalget blant annet vurdert spørsmål om politisk styringsmodell og antall medlemmer i fylkestinget. Utvalget har i sak 10/26 og 13/26 gitt anbefalinger om disse spørsmålene.

Enkelte forhold må etter kommuneloven behandles innen utgangen av 2026. Dette gjelder spørsmålet om fylkestingets medlemstall, samt spørsmålet om styringsform, hvor kommuneloven oppstiller særskilte frister.

Utvalgets øvrige anbefalinger mht. fylkestingets delegeringer, saksbehandlingsregler i folkevalgte organ, godtgjøringer, politisk representasjon i internasjonale fora og på andre eksterne arenaer mm behandles før sommeren 2027.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Organisasjonsutvalget anbefaler ikke en overgang til parlamentarisk styringsmodell. Normalt vil det medføre økte kostnader sammenlignet med formannskapsmodellen. Dette skyldes blant annet etablering av fylkesråd, behov for flere heltidspolitikere, eventuelle politiske rådgivere samt økt administrativ støtte.
Økning i antall medlemmer i fylkestinget utover dagens 41 medlemmer vil medføre økte kostnader knyttet til blant annet godtgjørelse, møteavvikling og administrativ oppfølging.
Denne saken ivaretar kommunelovens krav til behandling av spørsmål om parlamentarisk styringsform og fylkestingets medlemstall innen de lovbestemte fristene.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Saken vurderes ikke å ha vesentlige konsekvenser for fylkets klimamål eller oppfølgingen av FNs bærekraftsmål.

Konsekvenser for CRPD

Saken vurderes ikke å ha vesentlige konsekvenser knyttet til CRPD.

Fylkesordførers vurdering

<u>Valg av styringsmodell</u>

Organisasjonsutvalget har anbefalt at fylkeskommunen fortsetter med formannskapsmodell med hovedutvalgsstruktur, med formålsorganisering. Utvalget har drøftet alternativet med parlamentarisk styringsmodell, men har ikke sett grunn nå til å anbefale dette. Det vises til sak 10/26 i møte 17.08.26.

Fylkesordfører deler organisasjonsutvalgets vurdering av at dagens styringsmodell fungerer godt. Det er ikke avdekket forhold som tilsier behov for overgang til parlamentarisk styringsform på nåværende tidspunkt. Fylkesordfører anbefaler at Vestfold fylkeskommune viderefører dagens formannskapsmodell med hovedutvalgsstruktur

Følgende fremkommer av kommuneloven § 10-1:

> *«Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv om parlamentarisk styreform skal innføres i kommunen eller fylkeskommunen. Et slikt vedtak krever minst 2/3 av de avgitte stemmene […] Skal et vedtak kunne treffes etter første ledd, må det forrige kommunestyret eller fylkestinget ha votert over et forslag om å innføre parlamentarisk styreform før 1. januar i siste år av valgperioden. Det kreves ikke at forslaget oppnår flertall.»*

Kommuneloven forutsetter at spørsmålet om innføring av parlamentarisk styringsform må ha vært gjenstand for votering i inneværende valgperiode før 1. januar 2027 dersom det skal være adgang til å treffe slikt vedtak i neste valgperiode.

Dersom neste fylkesting skal beholde adgangen til å vedta innføring av parlamentarisk styringsform, må det i inneværende valgperiode, fremmes og voteres over et forslag om innføring av slik styringsform.

Fastsettelse av medlemstall i fylkestinget

Det følger av kommuneloven § 5-5 at fylkestinget selv skal fastsette medlemstall i fylkestinget, som skal være oddetall og minst 35 medlemmer i fylker med mellom 200 000 og 300 000 innbyggere.

Vestfold fylkeskommune har 259 332 innbyggere per 2026. Fylkestinget hadde i denne periode 41 medlemmer. Organisasjonsutvalget har, etter å ha drøftet saken, anbefalt at fylkestinget fortsetter med 41 medlemmer i neste valgperiode. Det vises til vedtak i sak 13/26 i møte 17.08.26.

Det følger videre av kommuneloven § 5-5 fjerde ledd at:

> *«Hvis […] fylkestinget vil endre medlemstallet, må de selv vedta dette innen utgangen av desember i nest siste år av valgperioden. Endringen gjelder fra neste valgperiode».*

Dersom et flertall av fylkestinget vil endre medlemstallet fra dagens 41 medlemmer må dette vedtas i denne saken. Fylkestinget tar stilling til spørsmål medlemstallet innen den fristen som følger av kommuneloven.

Fylkesordfører er enig i organisasjonsutvalgets vurdering. Et fylkesting med 41 medlemmer gir etter fylkesordførers syn en hensiktsmessig balanse mellom bred representasjon og en effektiv politisk organisering.

Konklusjon/anbefaling

Fylkesordfører anbefaler at fylkestinget viderefører formannskapsmodellen med hovedutvalgsstruktur som politisk styringsmodell, og fastsetter at fylkestinget skal bestå av 41 medlemmer i valgperioden 2027-2031.

Vedlegg:
Vedtak OU, 17082026, Sak 10/26,
Vedtak OU, 28092026, Sak 13/26